

Plan rozwoju Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Pszowie

Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pszowie kształci obecnie 497 uczniów w 21 oddziałach, z czego do Branżowej Szkoły I Stopnia uczęszcza 413 uczniów, natomiast do Technikum 84 uczniów. Szkoła zatrudnia 66 nauczycieli, w tym pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa oraz 14 pracowników administracji i obsługi.

1. ANALIZA OBECNEJ SYTUACJI

Mocne strony:

- Kształcenie w zawodach poszukiwanych na lokalnym rynku pracy w ramach Branżowej Szkoły I Stopnia (fryzjer, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik-monter maszyn i urządzeń, ślusarz i wiele innych w ramach oddziału wielozawodowego) oraz Technikum (technik pojazdów samochodowych, technik grafiki i poligrafii cyfrowej),
- Szkoła jest jedynym w powiecie wodzisławskim podmiotem prowadzącym szkolenie kierowców kategorii B dla uczniów kształcących się w zawodach motoryzacyjnych,
- Wykształcona kadra pedagogiczna,
- Stosowanie aktywnych metod pracy, posługiwanie się technologiami cyfrowymi,
- Realizacja wielu projektów, w tym międzynarodowych, podnoszących między innymi kwalifikacje zawodowe uczniów (Erasmus+, Akredytacja Erasmusa),
- Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi mają zapewnioną pomoc specjalistów,
- Stwarza się warunki do prezentacji umiejętności: konkursy szkolne, międzyszkolne, wystawy prac, udział w projektach, funkcjonowanie wolontariatu, akcje charytatywne, zbiórki na rzecz potrzebujących,
- Wsparcie dla uczniów z Ukrainy,
- Diagnozowanie i realizacja potrzeb nauczycieli,
- Szkoła w odczuciu uczniów i rodziców jest miejscem bezpiecznym, oferującym przyjazną atmosferę,
- Współdziałanie z lokalnymi pracodawcami, instytucjami zrzeszającymi pracodawców, uczelniami wyższymi (Uniwersytet Śląski, Akademia Śląska) i środowiskiem lokalnym,
- Doświadczenie w kształceniu w systemie dualnym, we współpracy z pracodawcami.

Słabe strony:

- Wyniki egzaminu maturalnego, w szczególności z matematyki
- Niechętnie przystępowanie uczniów do egzaminu maturalnego tłumaczone faktem, iż uczniowie przychodzą do naszej szkoły głównie by zdobyć zawód; niechęć do kontynuacji nauki,
- Przypadki przemocy psychicznej/cyberprzemocy w zachowaniach uczniów, liczne problemy wychowawcze
- Część rodziców utrzymuje słaby kontakt ze szkołą, nie interesuje się osiągnięciami edukacyjnymi dzieci niejednokrotnie przerzucając odpowiedzialność za niepowodzenia edukacyjne wyłącznie na szkołę,

- Słaba frekwencja niektórych uczniów, w szczególności zaniedbanych przez środowisko domowe,
- Utrzymujący się spadek zaangażowania uczniów w aktywność fizyczną
- Starzejąca się kadra pedagogiczna, brak chętnych do pracy związany z niskim prestiżem zawodu, szczególnie dotyczy to nauczycieli zawodu oraz przedmiotów ścisłych,
- Brak stanowisk egzaminacyjnych do przeprowadzenia egzaminów zawodowych w zawodzie technik pojazdów samochodowych i mechanik pojazdów samochodowych.

Potrzeby uczniów i nauczycieli:

Identyfikacji potrzeb edukacyjnych i wychowawczych uczniów dokonuje się poprzez obserwację, rozmowy z poszczególnymi oddziałami, pojedynczymi uczniami, Samorządem Uczniowskim, ankietowanie, a także poprzez coroczną diagnozę umiejętności i wiadomości „na wejściu” we wszystkich klasach pierwszych. Dzięki diagnozie możliwe jest dostosowanie form i metod pracy do potrzeb uczniów. Dodatkowo potrzeby wychowawcze diagnozowane są z udziałem rodziców podczas spotkań z rodzicami w szkole oraz spotkań indywidualnych.

Zidentyfikowano następujące potrzeby uczniów:

- wspieranie rozwoju umiejętności logicznego myślenia, analizowania i syntezy informacji, z czym uczniowie mają nierzadko problemy,
- dostosowanie tempa nauczania do możliwości ucznia, zarówno dla uczniów z trudnościami, jak i uzdolnionych,
- nauka zarządzania czasem,
- przygotowanie do życia zawodowego, w szczególności poprzez rozwijanie kompetencji miękkich,
- wsparcie w radzeniu sobie z emocjami (np. stres, frustracja, lęk) oraz w rozwijaniu poczucia własnej wartości i pewności siebie.

Zidentyfikowano następujące potrzeby rozwoju zawodowego kadry pedagogicznej:

- rozwój umiejętności cyfrowych, takich jak nauka obsługi narzędzi edukacyjnych online, platform e-learningowych, aplikacji wspomagających proces nauczania, zastosowanie VR oraz sztucznej inteligencji w edukacji,
- wsparcie w trudnych sytuacjach wychowawczych,
- rozwój odporności psychicznej, radzenie sobie ze stresem i wypaleniem zawodowym.

Wyniki:

Egzaminy zewnętrzne

Szkoła prowadzi analizy ilościowe i jakościowe wyników przeprowadzanych egzaminów zewnętrznych i na ich podstawie diagnozuje jakość pracy szkoły oraz wdraża wnioski do dalszej pracy w celu podniesienia jakości pracy. Biorąc pod uwagę zdawalność egzaminów maturalnych i zawodowych, priorytetem dla uczniów jest jednak egzamin zawodowy, co potwierdzają sami uczniowie. Z analizy kontekstowej wynika, że frekwencja uczniów na zajęciach w znacznym stopniu przekłada się na osiągnięte wyniki nauczania i wyniki egzaminów zewnętrznych. Jednocześnie z roku na rok obniżają się kompetencje matematyczne uczniów, co jest zauważalne już w trakcie diagnozy wstępnej przeprowadzanej wśród uczniów klas pierwszych. Rzutuje to nie tylko na wyniki egzaminu maturalnego z matematyki, ale także na wyniki egzaminów zawodowych.

1) Zdawalność egzaminów zawodowych w roku szkolnym 2023/2024:

- w Technikum

- MOT.05 (technik pojazdów samochodowych) – 100%
- PGF.05 (technik grafiki i poligrafii cyfrowej) – 87%
- PGF.04 (technik grafiki i poligrafii cyfrowej) – 81%
- w Branżowej Szkole I Stopnia:
 - Elektromechanik pojazdów samochodowych – 100% (szkolenie zawodowe teoretyczne prowadzone przez szkołę)
 - Mechanik pojazdów samochodowych – 100% (szkolenie zawodowe teoretyczne prowadzone przez szkołę)
 - Sprzedawca – 100% (szkolenie zawodowe teoretyczne prowadzone na turnusach dokształcania zawodowego przez podmiot zewnętrzny)
 - Operator obrabiarek skrawających – 0% (szkolenie zawodowe teoretyczne prowadzone na turnusach dokształcania zawodowego przez podmiot zewnętrzny)
 - Krawiec – 0% (szkolenie zawodowe teoretyczne prowadzone na turnusach dokształcania zawodowego przez podmiot zewnętrzny)

2) Zdawalność egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2023/2024 – 68,42%

Największe osiągnięcia uczniów w konkursach:

- I i III miejsce w Międzynarodowym Konkursie Fryzjerskim „O złote nożyczki” w Żywcu (2024r.)
- II i IV miejsce w XXX Międzynarodowych Otwartych Mistrzostwach Fryzjerstwa Polskiego „Master of Beauty” w Poznaniu (2024r.)
- I i II miejsce w XXIX Wojewódzkim Konkursie Uczniów Fryzjerstwa w Katowicach (2024r.)
- V miejsce w Ogólnopolskim Konkursie AutoFachman w Pszczynie (2023r.)
- 4 finalistów w XII Ogólnopolskich Mistrzostwach Mechaników Poznań Motor Show (2023r.)
- I i III miejsce w Powiatowym Konkursie Języka Angielskiego dla Szkół Branżowych w Wodzisławiu Śląskim (2023r.)
- II miejsce w Międzynarodowym Konkursie Barber Battle Junior w Cieszynie (2022r.)

Udział w projektach edukacyjnych:

- Pozyskanie Akredytacji Erasmusa na lata 2022 – 2027, w ramach której organizowane są co roku zagraniczne staże zawodowe dla uczniów (Szwecja, Chorwacja)
- Projekty krótkoterminowe w ramach programu Erasmus+ - organizacja kursów i staży zawodowych dla uczniów (Szwecja, Hiszpania)
- Program edukacyjny na rzecz czystego powietrza Edukacyjna Sieć Antysmogowa ESA
- Projekty profilaktyczne realizowane we współpracy z PSSE w Wodzisławiu Śląskim: „Znamie – znam je?”, „Podstępne wzw”, „Ars, czyli jak dbać o miłość”, „Wybierz życie – pierwszy krok”.
- Rządowy Program rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna tablica” na lata 2020-2024.
- Program „Podpaski w szkole dla każdej dziewczyny” realizowany we współpracy z Kulczyk Foundation i marką Rossmann
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0
- Ogólnopolska Sieć Edukacyjna OSE – program publicznej sieci telekomunikacyjnej dający możliwość korzystania z szybkiego, bezpłatnego i bezpiecznego Internetu
- Projekt "Believe it or not" (wyjazd studyjny do Czech dla uczniów) finansowany z Funduszu Wyszehradzkiego realizowany we współpracy z czeskim Gymnázium a Obchodní akademie Orlová, na temat dezinformacji w mediach społecznościowych

Infrastruktura:

Ogólny stan techniczny i estetyczny budynku jest zadowalający, jednakże okresowe kontrole stanu technicznego wskazują na konieczność wykonania następujących remontów:

- remont tynków i posadzek w pomieszczeniach piwnicznych,
- odtworzenie izolacji przeciwwilgociowych i osuszenie ścian piwnic,
- remont pokrycia dachowego.

Ponadto należałoby wymienić nawierzchnię parkingu szkolnego (wybrukowanie) oraz założyć system bramek wjazdowych na teren obiektu, a także uporządkować część terenu szkoły (park) przekazanego szkole w trwały zarząd (usunięcie nierówności, ogrodzenie, pielęgnacja drzewostanu). W celu oszczędności na energii elektrycznej i ciepłej wymagana jest termomodernizacja budynku (wymiana grzejników wraz z montażem głowic termostatycznych, remont wymiennikowni ciepła, wymiana okien). Niezbędny jest także remont łazienek uczniowskich i dla personelu wraz z zastosowaniem rozwiązań zapewniających dostępność.

Każda sala lekcyjna w szkole wyposażona jest w komputer dla nauczyciela oraz nowoczesny ekran multimedialny. Stanowiska komputerowe dla uczniów znajdują się w pracowni informatycznej oraz w pracowni graficznej wyposażonej dodatkowo w sprzęt i profesjonalne oprogramowanie służące do kształcenia na kierunku technik grafiki i poligrafii cyfrowej, a także w drukarki 3D. Ponadto stanowiska komputerowe dla uczniów dostępne są w bibliotece szkolnej, jednak nie wszystkie są dostosowane do wymogów nowoczesnego kształcenia.

Szkoła kształci także w zawodzie technik pojazdów samochodowych w dwóch pracowniach: diagnostyki pojazdów samochodowych oraz elektrotechniki i elektroniki samochodowej. Pracownia diagnostyki nie spełnia jednak norm wymaganych do zamontowania podnośnika samochodowego. W chwili obecnej szkoła jest na etapie przygotowania przetargu na jej rozbudowę i dostosowanie do obowiązujących norm. Do tej pory część zajęć dla uczniów, szczególnie przed przystąpieniem do egzaminu zawodowego, organizowana była w pracowni samochodowej ZST w Rybniku, wiąże się to jednak z coraz wyższymi kosztami kształcenia.

Szkoła dysponuje niewielką salą gimnastyczną oraz siłownią, a także zewnętrzną stacją do ćwiczeń street workout. Na terenie szkoły nie ma boiska sportowego, jednakże dostęp do infrastruktury sportowej jest dobry: pobliski kompleks Orlik, siłownia na świeżym powietrzu, a w sezonie zimowym lodowisko do wykorzystania w ramach lekcji wychowania fizycznego.

2. WYZNACZENIE CELÓW

Priorytety edukacyjne:

Rozwój kompetencji zawodowych:

- zapewnienie dostępu do nowoczesnego sprzętu i technologii wykorzystywanych w danym zawodzie (np. wyposażenie pracowni mechanicznej w nowoczesny sprzęt, szczególnie diagnostyczny, a także samochód ćwiczeniowy; wyposażenie pracowni graficznej w najnowocześniejsze zestawy komputerowe do obróbki grafiki)
- dostosowanie do rynku pracy: aktualizacja programów nauczania zgodnie z potrzebami lokalnych pracodawców i trendami na rynku pracy,
- wspieranie uczniów w zdobywaniu dodatkowych kwalifikacji i certyfikatów uznawanych w danej branży.
- rozwój umiejętności miękkich: komunikacja interpersonalna, organizacja pracy, przedsiębiorczość,
- współpraca z pracodawcami - zapewnienie uczniom dostępu do wysokiej jakości praktyk i staży u lokalnych przedsiębiorców.

Rozwój kadry:

Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli:

- Szkolenia branżowe umożliwiające nauczycielom zapoznanie się z najnowszymi trendami i technologiami.
- Nauka korzystania z nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, takich jak platformy e-learningowe, symulatory zawodowe czy oprogramowanie wspierające naukę zawodu, a także naukę przedmiotów ogólnokształcących
- Szkolenia z zakresu pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniami z niepełnosprawnościami lub trudnościami w nauce.
- Stosowanie nowoczesnych metod nauczania
- Zarządzanie stresem: warsztaty pomagające radzić sobie z wypaleniem zawodowym i stresem związanym z pracą.
- Nabywanie nowych kwalifikacji, w szczególności związanych z kształceniem uczniów niepełnosprawnych oraz pomocą psychologiczno-pedagogiczną (oligofrenopedagogika, praca z uczniem z autyzmem/zespołem Aspergera).

Modernizacja:

W celu dostosowania przestrzeni do potrzeb uczniów należy:

- Wyposażyć szkołę w urządzenia pozwalające pokonywać różnice wysokości (w budynku są 2 poziomy bez możliwości zainstalowania windy, nawet w ramach jednego poziomu występują ciągi schodów np. z parteru do sali gimnastycznej, od drzwi głównych na parter oraz do niektórych sal z poziomu I piętra).
- Wykonać remont toalet dla uczniów i personelu pod kątem dostępności.
- Powiększyć część warsztatową szkoły i dostosować do sprzętu niezbędnego do kształcenia w zawodach mechanicznych (np. odpowiednie podłoże do zamontowania podnośnika samochodowego, miejsce do umieszczenia sprzętu diagnostycznego, brak części socjalnej dla uczniów)
- Zakupić nowoczesne wyposażenie do pracowni diagnostyki (stanowisko do diagnostyki, komputery diagnostyczne, samochód ćwiczeniowy, samochód do nauki jazdy kat. B i inny nowoczesny sprzęt warsztatowy)
- W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom procesu edukacyjnego należy stworzyć dodatkowe wyjście ewakuacyjne z II piętra (z tzw. części hotelowej) oraz zamontować drzwi przeciwpożarowe.

Wsparcie uczniów:

- Organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz konsultacji przedmiotowych zgodnie z potrzebami uczniów
- Organizacja zajęć dla uczniów uzdolnionych (koła zainteresowań, zajęcia sportowe, artystyczne i inne zgodnie z potrzebami uczniów)
- Organizacja szkoleń dających możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji/certyfikatów
- Organizacja staży zawodowych u lokalnych pracodawców oraz zagranicznych staży zawodowych w ramach programu Erasmus+
- Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów wymagających wsparcia
- Organizacja konkursów i zawodów szkolnych, przygotowanie i wspieranie uczniów w udziale w turniejach, konkursach i zawodach pozaszkolnych

- Organizacja wycieczek przedmiotowych, zawodowych i turystyczno-krajoznawczych
- Wsparcie w aplikowaniu uczniów do programów stypendialnych

3. PLAN DZIAŁAŃ

W celu zapewnienia dostępu do nowoczesnego sprzętu i technologii wykorzystywanych w danym zawodzie należy pozyskać środki finansowe na doposażenie poszczególnych pracowni (np. pracownia diagnostyki samochodowej może zostać doposażona w ramach powołania w ramach zespołu Branżowego Centrum Umiejętności – przygotowanie wniosku w konkursie w 2025r., odpowiedzialni: koordynator projektu i dyrektor szkoły, pracownia grafiki - w ramach realizacji projektu „Nowoczesna szkoła – lepsze jutro” we współpracy z organem prowadzącym szkołę, odpowiedzialny koordynator projektu).

Rozwój umiejętności miękkich odbywa się na bieżąco przez zintegrowane działania nauczycieli w ramach nauczanych w szkole przedmiotów zarówno zawodowych jak i ogólnokształcących – odpowiedzialni nauczyciele.

Za wszelkie działania wspierające bezpośrednio uczniów, a realizowane na bieżąco, odpowiadają wychowawcy, koordynatorzy ppp oraz specjaliści. Wyniki egzaminów zewnętrznych analizują nauczyciele przedmiotów zawodowych i maturalnych, dyskutują wyniki i wnioski z analiz w zespołach i wdrażają działania służące podniesieniu wyników nauczania i wyników egzaminów zewnętrznych.

Dostosowanie szkoły do wymagań dostępności – w ramach projektu „Nowoczesna szkoła – lepsze jutro” realizowanego we współpracy z organem prowadzącym (2025r.) zostaną zakupione i zamontowane schodofazy oraz wyremontowane szkolne toalety (odpowiedzialny kierownik gospodarczy).

Za współpracę z pracodawcami pod kątem zapewnienia uczniom dostępu do wysokiej jakości praktyk i staży u lokalnych przedsiębiorców odpowiada kierownik szkolenia praktycznego, a także koordynator projektu „Nowoczesna szkoła – lepsze jutro”, natomiast za organizację zagranicznych staży i kursów zawodowych odpowiedzialny jest koordynator Erasmusa (staże w Chorwacji w 2025r., złożenie wniosku w lutym na realizację staży zawodowych w 2026r.)

Za organizację podnoszenia kwalifikacji nauczycieli zgodnie z potrzebami szkoły odpowiedzialny jest dyrektor szkoły, w szczególności za szkolenia branżowe (pierwsze ruszają w styczniu 2025r. dla nauczycieli branży mechanicznej, następne będą realizowane sukcesywnie do końca sierpnia 2026r.). Ponadto dofinansowane zostaną studia nauczycieli na kierunku psychologia oraz oligofrenopedagogika. Sukcesywnie, zgodnie z planem rozwoju zawodowego nauczycieli, będą organizowane szkolenia z zakresu nowoczesnych technologii, AI w edukacji i inne.

Powiększenie części warsztatowej szkoły i dostosowanie jej do sprzętu niezbędnego do kształcenia w zawodach mechanicznych zostanie zrealizowane z użyciem środków finansowych powiatu do końca lipca 2025r. (obecnie szkoła przygotowuje się do przetargu w ramach realizacji projektu „Rozbudowa wraz z przebudową sali zajęć warsztatowych w budynku ZSP w Pszowie”) – odpowiedzialny dyrektor i kierownik gospodarczy.

Najważniejsze remonty w dalszej perspektywie to odwodnienie piwnic i ich remont, utworzenie dodatkowego wyjścia ewakuacyjnego, a także remont pokrycia dachowego. W celu ich realizacji będą poszukiwane możliwości dofinansowania w projektach lub wnioskowane fundusze w organie prowadzącym szkołę.

4. ZAANGAŻOWANIE SPOŁECZNOŚCI - rodzice, uczniowie, nauczyciele, partnerzy lokalni

W działania na rzecz rozwoju szkoły, uczniów i nauczycieli są zaangażowani wszyscy członkowie społeczności szkolnej. Rodzice są okresowo informowani o działalności szkoły podczas zebrań rodziców, zebrań rady rodziców oraz poprzez dziennik elektroniczny, stronę internetową szkoły i szkolnego Facebooka. Mają oni możliwość wyrażenia opinii na temat działalności szkoły oraz zachęcani są od angażowania się w rozwój szkoły. W bieżącej działalności szkoły oraz w planowaniu przyszłych działań uwzględnia się także opinie uczniów pozyskiwane podczas zebrań z samorządem uczniowskim, obserwacje, rozmowy, ankietowanie, wnioski i prośby uczniów. Głównym partnerem w realizacji i modyfikacji planu rozwoju szkoły jest rada pedagogiczna, która ma funkcję zarówno doradczą, opiniującą jak i sprawczą. Staramy się wsłuchiwać uważnie w głos lokalnego środowiska, a przede wszystkim lokalnego rynku pracy. Współpracujemy z lokalnymi partnerami, takimi jak pracodawcy, organizacje czy instytucje kultury przy realizacji programów wspierających rozwój szkoły. Umożliwia się zgłaszanie pomysłów i uwag poprzez ankiety lub spotkania.

5. EWALUACJA I KOREKTA

Monitoring postępów:

Regularna ocena postępów poszczególnych przedsięwzięć będzie dokonywana okresowo co pół roku. Główne narzędzia to obserwacja i analiza dokumentacji, a za raportowanie są/będą odpowiedzialni koordynatorzy poszczególnych przedsięwzięć. W odniesieniu do uczniów, rodziców i nauczycieli zastosowane zostanie także ankietowanie.

Wnioski:

Wnioski z monitoringu będą formułowane podczas spotkań zespołów odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań. Wówczas będą identyfikowane problemy oraz formułowane propozycje zmian. Wskaźniki jakie są używane do oceny skuteczności działań:

- jakościowe, takie jak opinie uczniów, nauczycieli i rodziców zebrane w ankietach lub podczas konsultacji,
- ilościowe, takie jak wyniki egzaminów, frekwencja, liczba realizowanych projektów czy uczestnictwo w dodatkowych inicjatywach.
- Procesowe, takie jak postęp w realizacji założonych celów w określonym czasie, zgodność działań z harmonogramem.

Dostosowanie planu:

Wyniki ewaluacji będą regularnie analizowane, a plan rozwoju dostosowywany poprzez wprowadzenie konkretnych korekt w obszarach wymagających poprawy. Szkoła będzie monitorować aktualne potrzeby uczniów, nauczycieli i społeczności, uwzględniając zmiany technologiczne, społeczne czy prawne. W razie potrzeby plan zostanie zaktualizowany w trybie priorytetowym. Wprowadzenie mechanizmów konsultacyjnych, takich jak zespoły innowacyjne czy regularne spotkania z nauczycielami, uczniami i rodzicami, umożliwi identyfikację i implementację nowych pomysłów. Szkoła zapewni wsparcie szkoleniowe i organizacyjne dla projektów innowacyjnych oraz stworzy przestrzeń do eksperymentowania z nowymi metodami nauczania i zarządzania.